

ABSTRACT

POŽIADAVKY NA PREVEROVANIE A POSUDZOVANIE TECHNOLÓGIÍ

Miroslav RUSKO – Pavol CUNINKA – Pavol ČEKAN

REQUIREMENTS FOR VERIFICATION AND ASSESSMENT OF TECHNOLOGIES

ABSTRAKT

Požiadavky na technológie vyplývajú predovšetkým z technických požiadaviek, ktoré zaisťujú účelovosť a splnenie požadovaných funkčných charakteristík technológie. Za kvalitatívne prvky môžeme považovať aj základné požiadavky na technológie a to je ich ekonomická a priestorová náročnosť, prevádzková spoľahlivosť, spotreba prevádzkových médií, náročnosť na obsluhu a iné.

Vývojárom, výrobcom a prevádzkovateľom priemyselných technológií a zariadení pomáha zabezpečiť dodržiavanie právnych predpisov a noriem v oblasti zavádzania technológií na trh predovšetkým rada vládnych alebo podporných orgánov a nezávislých inštitúcií, ktoré majú za úlohu overovať, testovať alebo posudzovať predložené technológie z pohľadu kvalitatívnych a iných požiadaviek (bezpečnostných, environmentálnych) na tieto technológie v oblasti samotnej špecializácie zariadenia, zamerania a účelu ako aj množstva ďalších overovacích procesov v špecifických odboroch ako napr. potravinárstvo, medicínske a diagnostické zariadenia, drevospracujúci priemysel a iné.

Existuje množstvo verifikačných nástrojov zameraných na oblasť technológií.

V súčasnosti sa hlavný dôraz kladie predovšetkým najmä na:

- verifikácie technológií [štandardizované postupy],
- označovania technológií [technické a výkonnostné - kvalitatívne označenie, označenia prevádzkovej bezpečnosti a ochrany zdravia, sociálne označenie založené na zásadách ILO, resp. verifikácie environmentálnej ohľaduplnosti].

Technológie sú preverované a posudzované predovšetkým na základe predkladanej vývojovej dokumentácie, hodnotenia funkčnosti technológie v prevádzkach alebo skúšobných strediskách, prípadne formou auditov a vystavenia tzv. technických správ.

KLÚČOVÉ SLOVÁ: technológia, verifikácia, posudzovanie

ABSTRACT

Technology requirements result mostly from technical requirements that ensure the purpose and comply with the functional characteristics of the technology. As the qualitative

elements can also be considered some basic requirements for technology and it is their economic and spatial demandingness, operational reliability, operational media consumption, the difficulty level of the operator, and others.

Developers, manufacturers and operators of industrial technologies and equipment are helped to ensure compliance with the legislation and standards in the field of introduction of technologies on the market, in particular a lot of the governmental or supporting bodies and independent institutions, which are tasked to verify, test, or assess the technology submitted from the perspective of quality and of other requirements (safety, environment) on these technologies in the area of specialization of the equipment itself, its focus and purpose, as well as many other verification processes in specific disciplines such as. food industry, medical and diagnostic equipment, wood products industry and others.

There are numbers of verification tools aimed at the area of technologies.

At present, the main emphasis has been primarily given in particular to:

- *technologies verification [standardized procedures]*
- *technologies labelling [technical and performance - quality marking, labelling of operational safety and health protection, social labelling, based on the principles of the ILO, or verification of environmental considerateness].*

Technologies are tested and assessed primarily on the basis of the presented development documentation, of the evaluation of the functionality of the technology in the premises or in the test centres, or in the form of audits and issuing of the so called technical reports.

KEY WORDS: *technology, verification, assessment*

ADRESY AUTOROV

doc. RNDr. Miroslav RUSKO, PhD.

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta v Trnave, Ulica Jána Bottu č. 2781/25, 917 24 Trnava, Slovenská republika
e-mail: miroslav.rusko@stuba.sk

Ing. Pavol CUNINKA

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta Trnava, Botanická 49, 917 01 Trnava, Slovenská republika

Ing. Pavol ČEKAN, PhD.

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta v Trnave, Ulica Jána Bottu č. 2781/25, 917 24 Trnava, Slovenská republika